Maandag 13 Maart 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4155

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

RUSSEN AAN DE BOEG.

NOORDAMERIKANEN BEZETTEN WOTTO IN DE MARSHALL-GROEP.

Doenitz: "Duitsland vecht om zijn leven."

Mevrouw Roosevelt uit Puerto Rico vertrokken.

Toespraak van den Heiligen Vader.

Binnen een haag van Duitse bajonetten rondom het Vaticaan heeft Zijne Heiligheid Paus Paus XII gisteren door de radio Zijn zegen gegeven aan de wereld en woorden van troost gesproken tot de oorlogsrefugié's ter gelegenheid van de vijfde herdenkingsdag Zijner Kroning.

De Heilige Vader sprak in het Italiaans. Voordat Hij op het balcon van de St. Pieter verscheen voor het houden van de korte toespraak verklaarde de radio van het Vaticaan, dat de viering van de vijfde jaardag der Pauselijke Kroning niet het karakter van een feest zou aannemen met het oog op de wereldtoestand.

Voorts werd gezegd, dat de gebruikelijke Pauselijke dienst in de Sixtijnse Kapel niet zou doorgaan. De omroeper zeide, dat het diplomatieke corps aanwezig was en dat een geweldige mensenmenigte samengestroomd was op het St. Pietersplein voor de plechtige Zegening.

Toen de Heilige Vader op het balcon verscheen werd Hem een geweldige ovatie gebracht.

„Wij kunnen van uwe gezichten uw pijnen lezen en Wij begrijpen ze", zo [illegible] smarten is voor Mij onbekend. Van de dag af, dat Wij Onze oproep tot het staken van de oorlog genegeerd zagen, heeft Ons geestelijk vaderschap gereed gestaan om u te hulp te komen. Hoewel Onze oproep in de wind geslagen werd, heeft hij in vele kringen weerklank gevonden en Wij weten dat God goed voor hen zal zorgdragen. Maar nu Rome op zo tragische wijze getroffen en verminkt is en zovele inwoners zijn gevlucht, nu vragen Wij weer aan hen die helpen kunnen om te bemiddelen met het werk en met de geest in deze liefdadige instelling.

Deze oorlog heeft geen der hoofdsteden van Europa gespaard. Maar Ons Rome behoort aan de gehele wereld het gehele Christelijke Geloof. Hoe kan het mogelijk zijn, dat deze onsterfelijke Stad in een slagveld wordt herschapen?"

Op dit punt werd de Paus onderbroken door een betoging van de grote menigte op het plein.

De Heilige Vader vervolgde: „Zulk een daad zou geen verontschuldiging vinden voor de geschiedenis. Nogmaals doen Wij een beroep op de wijsheid van beide oorlogvoerenden om hun gedachten te wenden naar de vrede."

De mogelijkheid overwegende, dat Rome een slagveld zou worden, verklaarde de Heilige Vader: „Zij die dit zouden doen, zullen in de geschiedenis ondergaan met een eeuwige vloek."

„De Christelijke liefde moet wederom zijn rechte plaats innemen in de Christelijke gezinnen en tussen de naties der wereld", zeide de Paus.

In een rechtstreeks gebed tot Christus zeide Zijne Heiligheid met vaste stem:

„Christus, Gij moet hen helpen die in deze gehele oorlog zoveel geleden hebben. Gij moet onze troost zijn, onze steun, onze Leider. Christus, Gij die zo machtig zijt, Gij moet zorgen dat deze onze zonen, die zo beproefd zijn door de gebeurtenissen, de kracht zullen vinden om hun beproevingen te doorstaan. Christus, Gij moet deze stad Rome onder Uw bescherming en Uw Zegen nemen. Mijn God, tezamen en in naam van allen die lijden, smeken wij U ons Uw oneindige Ganade te tonen. Toont ons dat wij veilig zijn en dat het altijd zo zal zijn."

Hier bracht de menigte wederom een donderend ovatie. Men zweeg echter opnieuw toen de Heilige Vader eindigde met de Zegen „Urbi et Orbi" (Londen, (AP) 12.3 .

OVERZICHT VAN HET NIEUWS.

Rusland.

De Duitsers hebben een grote strijdmacht, met grof geschut en pantsertreinen laten aanrukken in een poging om Tarnopol, het Noordelijk punt van de gevechtslinie in de Oekraïne, te houden. Felle straatgevechten woeden er en hoewel de Duitsers beweerden een Russisch regiment in de stad uitgeroeid te hebben, meldt Moskou dat de nazies van straat tot straat teruggedreven worden. Een correspondent, die een bezoek bracht aan de sector van Tarnopol, rapporteerde, dat de sneeuw er verdwijnt en dat de rivieren beginnen te kruien. De gevechtszone is een schilderachtig gebied met witgewassen hutten. Overal kan men vernielde Duitse kazematten zien en langs een weg van 15 kilometer, welke een Russisch regiment binnen één dag aflegde, kon de correspondent 20 vernielde Duitse tanks zien en duizend vijandelijke doden.

Het Rode leger heeft reeds de rivier Boeg bereikt ten Zuid-Westen van Kazatin.

Het Duitse communiqué meldde, dat ten Westen van de stad Uman, een Russische poging om de rivier over te steken, werd verijdeld. De Boeg is de laatste defensielinie voor de grens van Roemenië.

Meer naar het Zuiden bevindt het Rode leger zich binnen 36 kilometer afstand van Kherson, de grote Duitse [illegible] Dnjepr, na gisteren 5000 Duitsers gedood te hebben, zodat binnen acht dagen van het offensief in het Zuiden in totaal 60.000 Duitsers de dood vonden. De Russen hebben gisteren nog 210 plaatsen veroverd. Zij sneden de Proskurov-Gusyatin spoorlijn door, welke naar Roemenië en Hongarije loopt. Ook stormden zij Gaivoron binnen aan de middenloop van de Boeg en dicht bij een der weinige overgebleven spoorlijnen, die in het Zuiden van Rusland voor de Duitsers zijn opengebleven.

Italië.

Aan alle fronten zijn de patrouilles actief en aan het hoofdfront van het 5e leger werden twee krachtige vijandelijke patrouilles door het Franse geschut verdreven. Maar overigens is van de strijd op het land in Italië weinig te vermelden. De activiteit van de luchtmacht was daarom echter veel groter. De haven van Toulon werd aangevallen door zware Liberator bommenwerpers. In Italië werden de rangeerterreinen van Padua Zaterdag aangevallen door zware bommenwerpers. Ook de rangeerterreinen te Florence en Orvieto werden gebombardeerd door middelzware bommenwerpers. Gevechtsbommenwerpers vielen kanonnen, bruggen en opslagplaatsen in het gebied van het strandhoofd aan, alsook de scheepvaart voor de Joegoslavische kust. In de nacht van 11 Maart werden Genua en spoorwegdoelen aan de Westkust van Italië gebombardeerd. 36 Vijandelijke vliegtuigen werden Zaterdag vernield en 14 Geallieerde toestellen worden vermist. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 1700 enkelvluchten uit. Boven het gevechtsgebied werden ongeveer 50 vijandelijke vliegtuigen gezien. Geallieerde mijnenvegers bieden belangrijke diensten langs de Westkust van Italië in het opruimen van vijandelijke mijnenvelden.

De linkse politieke partijen in Italië hebben wederom een protestvergadering gehouden te Napels. Als gewoonlijk ging het tegen den Koning en Badoglio en de steun die de Geallieerde hen bieden. De Actie Partij, de Socialisten en Communisten waren op de betoging vertegenwoordigd. Men eiste het aftreden van den Koning en de vorming van een „democratische regering" om het hoofd te bieden aan zulke problemen als voedsel, fascisten en Italië's bijdrage aan de oorlog tegen Duitsland.

De partijen zijn van plan een „plebisciet" te houden door verzoekschriften te laten tekenen ter bekrachtiging van hun eisen.

Badoglio heeft als zijn mening te kennen gegeven, dat de houding van de leiders der zes oppositie-partijen niet de publieke opinie vertegenwoor- [illegible] zeggen dat het Italiaanse publiek over het algemeen onverschillig is voor politiek.

Joegoslavië.

Britse torpedojagers hebben de vijandelijke troepen op het eiland Korçula voor de Joegoslavische kust opnieuw beschoten in de nacht van 9 Maart. En het communiqué uit Tito's hoofdkwartier meldt, dat Joegoslavische Partijgenoten onder bevel van een Noordamerikaans officier de havenstad Pucisce in de Noordoostelijke hoek van het eiland Brac veroverd hebben. Het eiland Brac ligt op 16 kilometer van de havenstad Split op het vasteland en de Duitsers hadden er een duikbotenbasis. Op het eiland Hvar, waar de Partijgenoten numeriek in de minderheid zijn, wordt ook verwoed gevochten tegen den vijand. Op het vasteland wordt hevig gevochten aan verspreid liggende fronten van Ljubjlana tot Banjaluka.

Lucht-offensief.

Britse en Noorramerikaanse vliegtuigen hebben in de namiddag van Zaterdag aanvallen gedaan op Noord-Frankrijk. Ook werden offensieve vluchten uitgevoerd door Typhoons van de Raf. In de nacht van Zaterdag op Zondag werd Hamburg aangevallen door Mosquito's van het Britse Bommenwerperscommando. Andere doelen in West-Duitsland werden eveneens aangevallen en er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Geen vliegtuig werd vermist van de nachtelijke aanvallen. In de afgelopen nacht werden wederom zonder verlies doelen in het Westen van Duitsland door Mosquito's aangevallen.

Engeland.

Het reizen tussen de eilanden van Groot Brittannië en Ierland, mits in gevallen waarbij grote urgentie bestaat, werd door de Britse regering verboden, teneinde te voorkomen, dat Geallieerde oorlogsgeheimen bekend zullen worden aan agenten van de as in het onzijdige Ierland. Deze bepaling van de Britse regering kwam slechts twee dagen na de weigering van Ierlands Premier Eamon de Valera om de Duitse en Japanse Gezantschappen en Consulaten in het land te sluiten. De week-oudestaking der Britse mijnwerkers, welke Groot Brittannië reeds 300.000 ton kolen gekost heeft, nam hedenmorgen in omvang af. Volgens de berichten is reeds één-derde van de mannen naar het werk teruggekeerd, maar in vele gebieden is de staking nog volledig. Zelfs de aansporing der leiders van de vakbonden om het werk te hervatten, terwijl men tot een regeling tracht, te komen met de regering, werd door velen in de wind geslagen.

En Generaal Eisenhower heeft bij het inspecteren van honderden van het Koninklijke Militaire College te Sandhurst in Engeland verklaard, dat hij hen spoedig ten Oosten van de Rijn hoopt te ontmoeten.

„Wij kunnen en moeten deze [illegible] bevelhebber der Geallieerde strijdkrachten.

Verder legde hij nadruk op de noodzaak van Brits-Noordamerikaanse samenwerking in oorlog en in vrede.

Duitsland.

Volgens onbevestigde, doch betrouwbare berichten is Duitslands hoofdstad van Berlijn overgeplaatst naar Breslau, op 280 kilometer meer naar het Zuid-Oosten.

In een toespraak ter gelegenheid van de heldendag heeft Admiraal Karl Doenitz Opperbevelhebber van de Duitse vloot, verklaard, dat Duitsland thans vecht om zijn leven, „midden in een meedogenloze strijd van grote hevigheid en ernst."

Volgens een uitzending van het DNB door de radio van Berlijn beloofde Doenitz zijn toehoorders, dat Hitlers leiding „welke ons door de Voorzienigheid gezonden werd", het Reich veilig door de oorlog zal heenloodsen.

Stille Oceaan.

De Noordamerikaanse greep op de Marshall-eilanden is krachtiger geworden door de bezetting van de atol van Wotto zonder dat daarbij bloed vergoten werd. Wotto ligt midden tussen Eniwetok en Kwajalein. Noordamerikaanse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen hebben intussen weer vier vijandelijke bases in de Oostelijke keten van de Marshallgroep aangevallen. Er stegen geen vijandelijke vliegtuigen op en het afweervuur was niet erg hevig. Geen enkel vliegtuig ging hierbij verloren.

In het gebied waar MacArthur de leiding heeft is de Japanse basis Wewak op Nieuw Guinea Zaterdag hevig bestookt door luchteskaders van de 5e leger-luchtmacht.

Op zijn minst 26 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. Kanonstellingen en olie-opslagplaatsen werden gebombardeerd.

De Noordamerikaanse troepen op het eiland Los Negros hebben hun stellingen versterkt. Op Nieuw Britannië hebben de Noordamerikaanse mariniers hun stellingen bij Talasea geconsolideerd. 23 Japanse schuiten, patrouilleboten en andere kustvaartuigen werden langs de kusten van Nieuw Guinea, Nieuw Ierland en Nieuw Britannië tot zinken gebracht door Geallieerde lucht- en vlootstrijdkrachten. De Japanners rondom de Geallieerde stellingen aan de Keizerin Augusta Baai op Bougainville werden Vrijdag de gehele dag bestookt met bommen en granaten. Geallieerde torpedojagers boden hierbij steun. De vijand verloor honderd man aan doden in een vruchteloze poging om de Noordamerikaanse defensies te doorbreken in de nacht van Woensdag.

Het nieuws van vandaag.

De Russen zitten nu aan de Boeg. Men zou dit figuurlijk kunnen opvatten — vooraan in de strijd tegen Duitsland — maar dit is letterlijk bedoeld. De Boeg is de laatste rivier vóór de grens van Roemenië, die de opmars van het Rode leger nog belemmert. De Dnjester loopt over de grens van Roemenië. Duitse berichten beweerden al, dat de Russen pogingen zouden hebben gedaan om de Boeg over te steken maar dat deze pogingen zouden zijn verijdeld. De Russen meldden enkel dat zij haar bereikt hebben op verschillende punten. Volgens een correspondent ,die een bezoek bracht aan het front, verdwijnt de laatste sneeuw en kruien de rivieren, wat de verrichtingen niet gemakkelijker maakt Niettemin zijn gisteren nog meer dan 210 plaatsen veroverd. In Tarnopol woeden de straatgevechten verder maar de Russen laten zich hierdoor niet ophouden en passeren de stad waardoor de nazies met omsingeling bedreigd worden. Volgens een militairen correspondent van het DNB hebben de Duitse troepen zich op sommige punten reeds terruggetrokken tot de linie van waar men in 1941 het offensief tegen Rusland ondernam. Dit is waarschijnlijk aan het front bij Tarnopol en Luck.

In Italië toont de strijd op het land niet veel verandering. De luchtmacht echter was Zaterdag zeer actief, maar Zondag kon ook zij niet op grote schaal opereren vanwege het slechte weer. Lichte Geallieerde vlootstrijdkrachten zijn actief in de Adriatische Zee. Behalve dat zij den vijand beschoten op de eilanden voor de Joegoslavische kust, boorden zij een vijandelijke kustvaartuig in de grond in het Neretvakanaal. Er werden gevangenen gemaakt.

Het lucht-offensief tegen Duitsland is tijdens het afgelopen weekeinde minder hevig geweest. Doelen in West-Duitsland en op de Franse kust moesten het vooral ontgelden. Onbevestigde, doch betrouwbare berichten zeggen, dat de Duitsers als gevolg der hevige bombardementen van de laatste tijd op Berlijn, de hoofdstad hebben overgebracht naar Breslau, op 280 kilometer meer naar het Zuid-Oosten.

Karl Doenitz, Opperbevelhebber van het Duitse vloot, heeft ter gelegenheid van de „heldendag" verklaard, dat Duitsland „thans om zijn leven vecht."

Adolf Hitler die gewoonlijk op deze dag spreekt, liet zich in het geheel niet horen.

In de Stille Oceaan hebben de Noordamerikaanse troepen de atol van Wotto in de Marshall-groep bezet. Overal worden de bombardementen op de vijandelijke bases voortgezet en werden de vijandelijke verbindingslinies nog meer ontwricht.

„Rome behoort aan de gehele wereld".

„Zij die van Rome een slagveld maken zullen in de geschiedenis ondergaan met een eeuwige vloek".

Pius XII gistermorgen.

De grootste Kunstschatten-Verzameling ter wereld.

Waarom het Vaticaan belangrijk is.

door

Prof. Dr. J. VAN DER VELDT, O.F.M.

Wederom is het Vaticaan een realiteit geworden voor mensen voor wie het tot nu toe niet meer dan een naam was. Door zijn Informatiebureau, dat voortdurend in contact is met 50 nuntii en Apostolische Delegaten over de gehele wereld, hebben duizenden nieuws ontvangen over een zoon, een echtgenoot of andere familie-leden, die vermist waren tengevolge van de oorlog. [illegible] gegeven aan lijdende volken. En de ogen van velen, niet alleen katholieken, zien op naar het Vaticaan voor het herstel van de vrede. De grote belangstelling, waarmede allerlei groepen van de bevolking indertijd het bezoek van Aartsbisschop Spellman aan Rome hebben gevolgd, is veelbetekenend in dit opzicht.

In de oudheid was Rome, gedurende vele eeuwen, tenminste poltiek gesproken, het middelpunt van de wereld. De oude Romeinen hadden op het Forum een klein plekje getekend, dat zij noemden Umbilicus Terrae (navel der aarde), want zij meenden, dat die plek het juiste geographisch middelpunt van de aarde was.

Onbekend met het feit, dat de aarde rond is, wisten zij niet, dat zo'n eerbiedwaardige plek even goed kon liggen op Times Square, het Curaçaose Brionplein of in de Gobi woestijn.

In onze dagen moet het centrum van Rome gezocht worden bij en rondom de obelisk op het St. Pietersplein. Het Quirinaal en het Palazzo Venezia hebben afgedaan.

De archaeologen zullen u zeggen, dat het centrum van Rome is het Forum of een of andere ruïne. Voor den Sybarietischen wijndrinker is het centrum, niet alleen van Rome, maar van de gehele wereld een of andere obscure „trattoria", waar hij de beste Frascati gedronken heeft. De schilder vindt het centrum misschien, òfwel in een van de talloze kunstgallerijen òfwel op de Janiculus of de Pincio, waarvan het vergezicht hem in extase brengt. Het Mecca van de nu uitgestorven generatie van roodhemden is het standbeeld van Garibaldi, of zelfs van zijn zogenaamde vrouw, die in de ene arm een kind draagt, en in de andere een revolver, die wegens bovengenoemd kind veel weg heeft van een melkfles.

Wat deze particuliere centra ook betekenden voor sommige mensen, de Eeuwige Stad bezit één centrum voor allen. Bijna eenieder, die Rome bezoekt, voelt een sterke aantrekkingskracht, die hem trekt naar het plein „eerbiedwaardig om duizend herinneringen", waarmede hij al bekend was lange tijd voordat hij het met eigen ogen zag, de Basiliek van St. Pieter en het Vaticaan.

Voor Katholieken is dit vanzelfsprekend, maar het is ook waar voor hen, die niet tot de kudde van St. Petrus behoren. Een interessante bevestiging van dit feit had ik enige jaren geleden, toen de psysiologen hun internationaal congres hielden in Rome. Ofschoon een audiëntie met den Paus niet op het program stond, werd gedurende de zittingen de wens uitgedrukt om het Vaticaan van den Paus te bezoeken.

De audiëntie werd toegestaan en alle leden, met uitzondering van de Sovjetgedelegeerden, namen er deel aan. Een van de leden — dien ik persoonlijk ken een niet-katholiek physioloog uit Parijs —, drukte later zijn bewondering uit voor de toespraak van den Paus in de volgende originele woorden: „Jammer dat hij Paus is, anders zou hij een uitstekende physioloog zijn."

In ruimere zin, omdat de Vaticaanse [illegible] het Paleis van den Paus, maar ook de Pauselijke zomer-residentie ongeveer 15 mijlen buiten Rome en verschillende ex-territoriale plaatsen, zoals bijv. de zetels van de Congregaties of de kerkelijke ministeries, enige Pauselijke universiteiten en een paar kloosters. De meeste van deze instituten liggen in Rome, een paar buiten de stad. Bovendien zou elke plaats binnen Italiaans grondgebied, waar de Paus Zijn residentie zou wensen te vestigen, ipso facto door de Italiaanse regering als extra-territoriaal beschouwd worden.

Monaco is er een reuzenstaat bij.

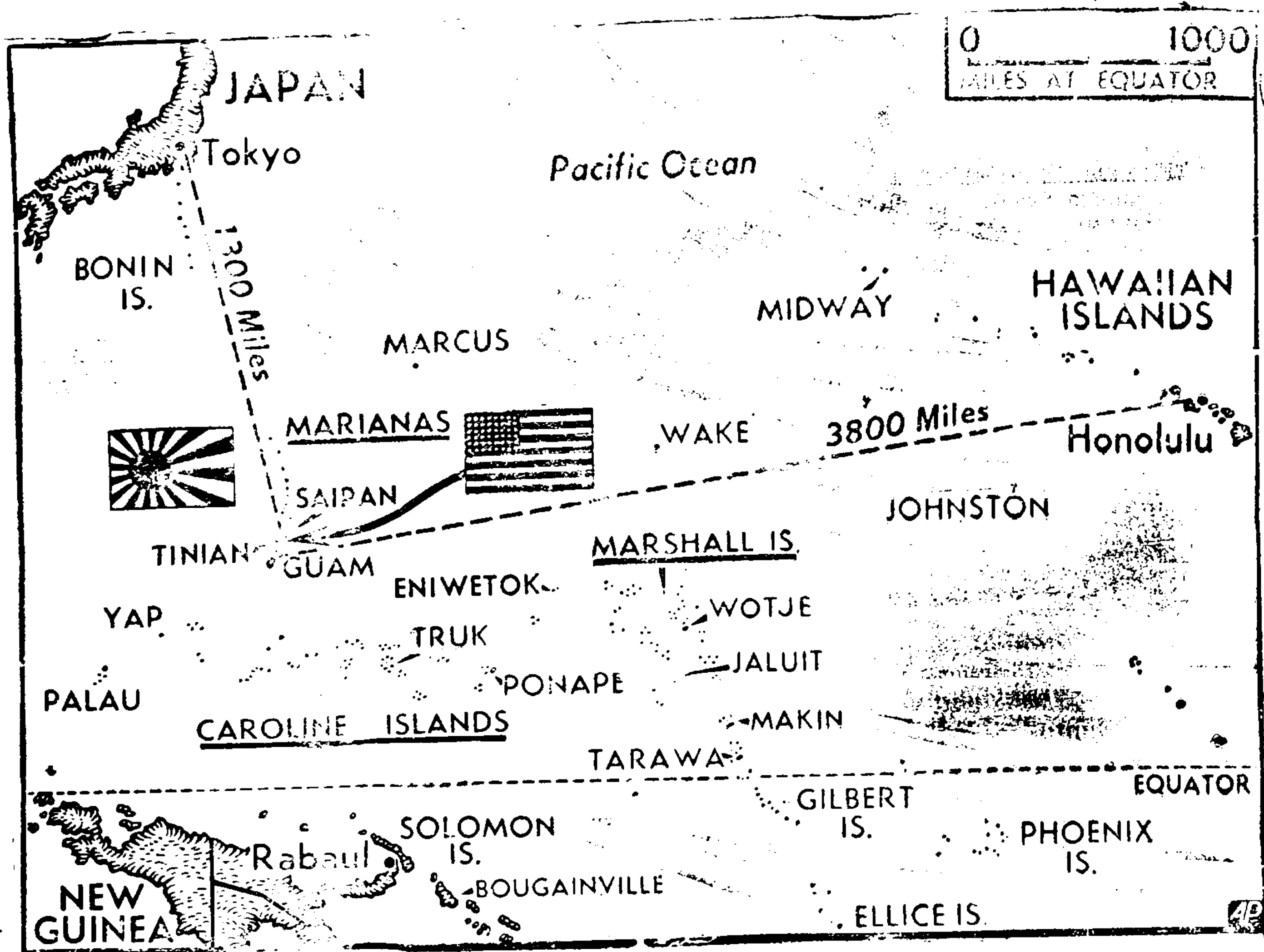
Het eigenlijke Vaticaan omvat de basiliek van St. Pieter en het Plein, het Pauselijk Paleis, de musea en de tuinen en is gelegen in een wijk van Rome op de Westelijke oever van de Tiber, waar de bewoners er aanspraak op maken rechtstreekse afstammelingen te zijn van de oude Romeinen. Sedert het Verdrag van Lateranen van 11 Februari 1929 is het Vaticaan een souvereine staat. Toch is het in vele opzichten een zeer eigenaardige Staat. Het is de kleinste souvereine staat van de wereld, ongeveer 100 „acres" groot. Er zijn nog andere dwergstaatjes, zoals San Marino, Monaco, Andorra, maar dat zijn reuzenstaten vergeleken met deze Vaticaanse liliputstaat.

Het is waar, de Paus heeft zijn eigen vlag, slaat zijn eigen munten, geeft eigen postzegels uit; met een beetje goede wil kan men zelfs zeggen, dat hij een eigen leger heeft, maar zijn soldaten dragen bijna nooit een geweer. Hun plicht is den persoon des Pausen te beschermen, politiediensten te verrichten in het Vaticaan èn te assisteren bij Pauselijke functies.

Ongetwijfeld zijn deze soldaten loyaal (trouw), met name de Zwitsers, die tot den laatsten man voor hun Meester zouden strijden, zoals zij deden in 1527. Niet één van deze soldaten is echter geboren in de Vaticaanstaat zelf, allen zijn het burgers van andere staten.

Het Staatshoofd wordt gekozen door buitenlanders.

Het is moeilijk te zeggen, of het Vaticaan eigen burgers heeft. De 610 mensen, die in de Vaticaanstad wonen, bezitten inderdaad het Vaticaanse burgerschap, maar zij behouden bovendien de nationaliteit van het land van hun afkomst. Een andere eigenaardigheid is, dat het Hoofd van de Vaticaanse Staat wordt gekozen door — men zou kunnen zeggen — „vreemdelingen", d.i. door de leden van een soort senaat, die geen Vaticaanse burgers zijn, namelijk de Cardinalen.

Deze kaart toont de eilanden Saipan, Tinian en Guam in de Marianen, die door vliegtuigen van een Noordamerikaanse vlootmacht werden aangevallen. Men kan zien, dat deze eilanden diep binnen het vijandelijk gebied liggen: 3800 mijl (meer dan 6000 kilometer) van Honolulu, doch slechts 1300 mijl (2100 kilometer) van Tokio.

De belangrijkheid van het Vaticaan.

De Vaticaanse stad als zodanig, heeft noch militair, noch economisch betekenis. Ze voert geen tastbare goederen uit :als men van uitvoer kon spreken, dan zou het moeten zijn van geestelijke goederen van hogere orde. De belangrijkheid van het Vaticaan ligt op cultureel wetenschappelijk en kunstgebied, en in de godsdienstige en morele invloed van zijn Souverein „de oudste van alle heersers van Europa" (A. L. Stanley) en die het hoofd is van meer dan 300 millioen katholieken, over de gehele wereld verspreid. Zijn onderdanen mogen het misschien niet eens zijn op politiek sociaal en economisch gebied, maar zijn het zeer zeker eens over de dogmatische en morele beginselen, die bovengenoemde practische quaesties schragen.

Het Vaticaan bevat — zoals iemand opmerkte — „de grootste kerk, het grootste paleis en het grootste graf van de wereld."

Pius XI zeide, dat geen enkele plaats op de wereld zoveel kunstschatten bezit op zo'n kleine oppervlakte. De kunst van elke eeuw, elke school „elke stijl, te beginnen met Egypte en Etrurië tot onze tijd, heeft haar vertegenwoordigers in het Vaticaan. De kunst is niet beperkt tot de musea, de bibliotheek of de St. Pieterskerk, maar de muren en zolderingen en vloeren van de receptiezalen en de woonvertrekken van het Vaticaan zijn er kwistig van voorzien.

De basiliek van St. Pieter, „de Cathedraal van de wereld", zoals Hawthorne ze noemt, is gebouwd op de plaats, waar het Circus van Caligula en Nero was, waarin de vorst der Apostelen gekruisigd werd en in de nabijheid waarvan Hij begraven werd.

Nu spant zich de majestueuze koepel van Bramante over het graf van den Apostel. „Er voor strekt zich uit „the noble court of the basilica" (Thackeray) het St. Pietersplein, ingesloten door de 284 kolommen van Bernini's ...de. In het midden van het plein staat de roodgranieten Egyptische obelisk, die eens Nero's Circus versierde, geflankeerd door de altijd spuitende fonteinen.

Vroeger was de ruimte tussen de Piazza en de Tiber bebouwd met een lang blok gebouwen, waarvan sommige historische waarde hadden, zoals de meeste gebouwen in Rome. Nog slechts weinige jaren geleden liet de Italiaanse regering al de huizen in deze wijk afbreken. Er was veel strijd over de waarde van deze verandering, ondanks de klaagliederen van archaeologen en enige sentimentele historici, waren velen van mening, dat de afbraak beslist een verbetering was, daar er een prachtige uitkijk op de Basiliek ontstond, van de oevers van de Tiber af. Ongetwijfeld zullen de touristen het met deze mening eens zijn.

In de St. Pieter.

Het inwendige van het St. Pieter verrast en stelt zelfs enigszins teleur door de schijnbaar kleine omvang; dit komt door het feit, dat elk onderdeel in harmonieuze proportie is met elk ander onderdeel en met het geheel. In een Gotische kerk is een deur niets meer dan een deur en door het kleine afmetingen lijken de pilaren en muren hoger en groter, maar in St. Pieter, zoals in alle barok gebouwen, is een deur een poort in harmonie met de afmetingen van het gehele gebouw. Slechts door de lengte en de breedte van de Basiliek af te lopen, door vergelijking van de beelden met hun natuurlijke grootte, en vooral door dikwijls de kerk te bezoeken, begint men de alles overtreffende grootheid te beseffen.

„In deze kerk", zegt Goethe, „leert men hoe zowel de kunst als de natuur elke standaardafmeting opzij zet."

Een Noordamerikaan of tenminste een New-Yorker, zou enig idee kunnen krijgen van de grootte van St. Pieter, als hij de breedte van het portaal van deze kerk (486 voet) vergelijkt met de lengte van St. Patricks Cathedraal in New York, die slechts 362 voet is.

Zelfs na een eerste bezoek moet men wel de pracht en de onvergelijkelijke schoonheid, de harmonie bewonderen van deze tempel „die zijns gelijke niet heeft" (Byron).

Waar woont de Paus?

Rechts van de St. Pieterskerk ligt het Pauselijk Paleis, **het Vaticaan**, in eigenlijke zin. Het eerste gebouw op de Vaticaanse heuvel, dat als Pauselijk Paleis dienst deed, werd opgericht in de 6e eeuw; de bibliotheek — het archief — is nog ouder en dateert van de 4e eeuw. Tot aan de 14e eeuw echter gebruikten de Pausen het Vaticaan alleen voor bizondere gelegenheden; zij woonden gewoonlijk in het Paleis van Lateranen aan de andere kant van Rome. Eerst na hun terugkeer van Avignon (1377) werd het Vaticaan de gewone residentie van den Paus.

Veel gebeurde er in dat Paleis — zowel goed als kwaad. De Kerk is — zoals de Katholieken geloven — van Goddelijke oorsprong, maar zij bestaat uit mensen en wordt bestuurd door mensen, bijgevolg is het te verwachten, dat het menselijk element haar verre van vreemd is. De besprekingen, inhaerent aan elk hof, verduisteren soms het licht, dat de majesteit van de Kerk uitstraalt.

Het uitwendige van het Pause'ijk Paleis, gezien van het St. Pietersplein, geeft een tamelijk teleurstellende indruk. Aan den meesten bezoekers komt het voor als een echte warboel van gebouwen. En geen wonder. Practisch elke eeuw en onder vele Pausen hebben vele architecten er stukken aan toegevoegd, lang niet altijd harmoniserend met de rest. Zelfs het uitwendige van de Sixtijnse kapel, gekneld tussen de St, Pieter en het Paleis, is ver van indrukwekkend. Op het Vaticaan is van toepassing het schriftuurlijk woord: „Haar schoonheid is van binnen".

Men zegt, dat het Vaticaan het grootste Paleis is van de wereld; het aantal kamers wordt soms opgegeven bijv, door Aug. Hare (Walks in Rome (534) als 11.000. Dit is lichtelijk overdreven, om het zacht uit te drukken.

Toch is het aantal kamers, van zalen, die verscheidene duizenden mensen kunnen bevatten tot aan gewone woonkamers, inderdaad aanzienlijk.

Een groot deel van het Vaticaan wordt ingenomen door musea en kunstgallerijen. Zij bevatten behalve Egyptische en Etrurische kunst een van de rijkste verzamelingen beeldhouwwerken van de wereld; zaal na zaal en kamer na kamer is gevuld met de uitgezochtste meesterstukken van Griekse en Romeinse beeldhouwers, zowel in marmer als in brons. De meeste er van werden gevonden bij opgravingen in Italië, in Sicilië en Griekenland.

Enige zijn oorspronkelijke Griekse werken. Zelfs van de 5e eeuw vóór Christus; maar de meeste zijn copieën van Griekse of oorspronkelijke Romeinse werken uit de tijd van het Romeinse Keizerrijk. Wereldberoemd zijn het reusachtig standbeeld van Heracles; de Zeus van Otricoli, een trouwe reproductie van den Zeus door Phidias gebeeldhouwd; de Apollo van het Belvedere: de Laocoongroep en vele andere stukken van de grootste beroemdheid.

De verzameling schilderijen met het meesterwerk: de Madonna van Foligno door Raphaël is ondergebracht in een aparte gallerij, de Pinacotheek. Het nieuwe gebouw, opgericht onder Pius XI door een of anderen Milanees, die zich architect noemt, is ongelukkigerwijze een vloek voor de ogen en is geheel misplaatst in de classieke omgeving van het Vaticaan.

De Vaticaanse bibliotheek.

Verbonden met de musea is de Vaticaanse boekerij, die een verbijsterend aantal van de zeldzaamste Griekse. Latijnse en Oosterse manuscripten en van Incunabelen onder haar schatten telt. Het aantal boeken is niet bizonder groot, maar zij zijn buitengewoon waardevol.

De rest van het Vaticaan bestaat uit onmetelijke zalen, en receptiekamers, verscheidene kapellen, waaronder de Sixtijnse met het fresco van Michel Angelo; het laatste oordeel. De verschillende zalen zijn verbonden door lange en zeer brede gangen, beschilderd door Raphaël en andere meesters.

Verscheidene beambten van het Vaticaan hebben hun verblijven in het gebouw. Het zou echter geheel en al verkeerd zijn te denken, dat de **Cardinalen** in het Vaticaan wonen. Allen op ... de Cardinaal Staatssecretaris, wonen in de stad Rome. De enige keer, dat de Cardinalen in het Vaticaan hun ...trek nemen, is gedurende een conclaaf.

De Privé vertrekken van den Paus.

De privé-vertrekken van den Paus vormen een onbetekenend deel van het Paleis. Alleen zij aan wie een biezondere audiëntie wordt toegestaan, mogen de studeerkamer van den Paus betreden. De uiterste eenvoud ervan is in treffende tegenstelling met de prachtige beschildering van het officieel gedeelte van het Vaticaan. In deze kamer ...werkt en leeft „de hoofdpriester van de wereld", zoals Zolá Hem noemt, Zijn enigszins eenzaam leven. ... geen enkelen Westersen souverein ... eenzaamheid van de troon zo volstrekt.

Zijn leven is tamelijk wel geregeld door een eeuwenoude etiquette, die bv. oa. voorschrijft, dat de Paus Zijn maaltijden altijd alleen moet nemen. Zelfs al zou Hij soms toestaan, dat andere personen in dezelfde kamer dineren, dan schrijft het ritueel nog voor, dat de Paus aan een aparte tafel zit, die op een zg. predella geplaatst is. Mogelijk zullen wij dergelijke voorschriften niet begrijpen, en sommige Pausen begrepen ze ook niet, zoals Pius X, die trachtte te breken met deze knellende banden van conventie. Maar een ondervinding van eeuwen, gegrond op de psychologie van afgunst, eerzucht en naijver, heeft de juistheid van deze regels bewezen. Na een wijle gaf Pius X zijn revolutionnaire ideeën op en onderwierp zich aan de oude etiquette.

Nogal veel mensen schijnen de gedachte aan pracht te associëren aan het woord Paus; zij schijnen te denken, dat de Paus altijd rondgaat in vol ornaat en naar bed gaat met de tiara op. Niets is minder waar. Het leven van den Paus is beslist teruggetrokken. Slechts drie of vier maal per jaar leest Hij de Heilige Mis in de St. Pieter en dan treedt Hij inderdaad binnen met al de ...cht, die **een traditie van meer dan** 1500 jaar heeft gereserveerd voor den Stadhouder van Christus. Maar de andere 360 dagen van het jaar is Hij een normale harde werker, die verblijft in de eenzaamheid van Zijn studeerkamer, de Mis leest in Zijn privaat kapel, studeert en gehoor verleent.

De voorganger van den tegenwoordigen Paus, Pius XI, was zeer kwistig met openbare audiënties. Elke dag reserveerde Hij 1 of 2 uur voor de pelgrims en touristen, die het huis van den Algemenen Vader wilden bezoeken. Hij hield ervan te wandelen langs de lange rijen van honderden en soms van duizenden mensen, geschaard langs de muren van de zalen en gangen van het Vaticaan. Allen werden toegelaten tot de handkus — het kussen van de voeten is een fabel — en hier en daar bleef de Paus staan om Zijn kinderen toe te spreken.

De tegenwoordige Paus geeft slechts eens per week openbare audiëntie en ...ei op Woensdag om 10 uur precies in de „Sala delle Beatificazioni" die 4000 mensen kan bevatten. Hij treedt binnen gezeten op Zijn „sedia gestatoria", spreekt gedurende ongeveer 10 minuten tot Zijn toehoorders en wandelt dan de zaal uit. Velen verkiezen de audiënties, die Pius XI placht te geven.

De meeste touristen, die Rome bezoeken, komen niet in de Vaticaanse tuinen, omdat een speciaal, niet licht te verkrijgen verlof, nodig is om ze te bezoeken.

Dit is jammer, want het park is een van de weinige overblijfselen van die glorierijke tuinen, die met hun donkere cypressen bosjes, hun watervallen en marmeren standbeelden in vroeger dagen zo karakteristiek waren van de Romeinse paleizen. Ongelukkig werden de meeste vernield door de regering van het Verenigde Italië na 1870, de regering, die, volgens Hare, meer van de artistieke schoonheid van Rome vernield heeft dan al de invallen van Goten en Vandalen.

Wijlen Paus Pius XI heeft de tuinen met bloemen, heesters en bomen versierd, die typisch zijn voor de verschillende landen van de wereld, om zo in de Vaticaanse flora de universaliteit van de Kerk uit te drukken. Een parel van classieke schoonheid in het midden van de tuin in het **Cassino van Pius IV**, een paviljoen of tuinhuis, dat gebruikt werd door dien Medici-Paus, die van het landleven hield; tegenwoordig is het de zetel van de **Pauselijke academie van natuurwetenschappen**, die 70 leden telt; niet-katholieke zowel als katholieke geleerden van de gehele wereld; 4 Noordamerikanen behoren er toe.

Het enige spoorwegstation ter wereld zonder loketten.

Door een poort in de zware tuinmuren komt de Vaticaanse **spoorweg** binnen, die op Vaticaanse grondgebied niet langer is dan 300 meter. Het **station**, gebouwd door de Italiaanse regering na het Verdrag van Lateranen, is niets anders dan een prachtige receptiezaal: het is waarschijnlijk het enige spoorwegstation ter wereld, waar geen loketten zijn, want als de Paus het Vaticaan per spoor zou verlaten, zou Hij zeker geen kaartje nodig hebben.

Tot nu toe is het station nog nooit gebruikt. Naast het station is het nieuwe Vaticaanse radio-station, dat bijna voortdurend dienst doet.

Voor den Katholiek is het Vaticaan natuurlijk een van de heiligste plaatsen op aarde. „Waar Petrus is, daar is de Kerk." En Petrus ligt begraven onder de koepel van Bramante, en zijn 262e opvolger leeft en regeert naast de St. Pieter, voor niet-katholieken ligt de attractie van het Vaticaan in zijn historische, artistieke en culturele waarden. „Als wij ten volle van Rome willen profiteren", zegt Aug. J. C. Hare in zijn niet altijd correct, maar zeker interessant werk „Walks of Rome", „moeten wij alle vooroordelen opzij zetten, zowel Katholieke als Protestantse of Joodse."

Hetzelfde geldt voor dat meest katholieke deel van Rome, het Vaticaan, het huis van den opvolger van Petrus, den Stadhouder van Christus op aarde.

Staten van Curaçao.

Vergadering op DONDERDAG, den 16den MAART 1944, des avonds te 8 uur.

— o: —

Te Behandelen Onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van den Gouverneur van Curaçao van den 16den Juli 1943 (P.B. 1943 No. 139) tot wijziging en aanvulling van de „Curaçaosche Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd" (P.B. 1940 No. 67), zooals bekrachtigd bij landsverordening van den 12den September 1942 (P.B. No. 172) en gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij besluit van den 27sten Mei 1943 (P.B. 1943 No. 103) (1943-1944-81).
3. Ontwerp-landsverordeding tot aanvulling van de „Rechtsbijstandsverordening" (P.B 1937 No. 80) (1943—1944—94).

De Griffier,
G. J. FERGUSON

DE HEER EN MEVROUW
PARDO — ALBERTUS
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter
Irene Joyce
Curaçao 12 Maart 1944

WERELDNIEUWS

MEVROUW ROOSEVELT VERLAAT PUERTO RICO.

Mevrouw Roosevelt is Zaterdagmorgen uit Puerto Rico vertrokken naar onbekende bestemming na er drie dagen getoefd te hebben. Militaire en marine-etablissementen werden door haar bezocht. Ook sociale en economische werken van de regering werden door haar gezien (San Juan, (AP) 11.3).

CREOLEN?

In antwoord op een vraag geven wij hier een opsomming van aanduidingen, welke men tegenkomt:

Creolen (Sp. Criollos; Braz.: Mazombos) zuivere blanken in de koloniën geboren.

Mestiezen (Sp. Mestizos; Braz.: Mestiços of Mamelucos): kinderen van een blanke en een Indiaanse. v.v.

Mulatten (Sp. en Braz.: Mulatos). kinderen van een blanke en negerin. v.v.

Zambo's (Sp. Zambos; Braz.: Cafusos): kinderen van een neger en een Indiaanse v.v.

Het Japanse vliegveld Dagua in Nieuw Guinea wordt aangevallen door Noordamerikaanse bommenwerpers. Valschermbommen worden neergelaten door de Geallieerden.

Ons Koninkrijk.

HET AFWATERINGSSTELSEL MET ONDERGANG BEDREIGD.

door

K. VAN RIEMSDIJK.

Vrees, dat de nazies geheel het ingewikkelde Nederlandse afwateringsstelsel zullen vernielen en het werk van eeuwen ongedaan maken door Nederland half onder water te zetten, wordt te Londen gekoesterd naar aanleiding van het reeds blank zetten van enkele gebieden als verdedigingsmaatregel tegen een mogelijke inval. De Beemsterpolder staat reeds onder water en de Zeeuwen, de bewoners der Zuid-Hollandse eilanden, zowel als de bewoners der Vlaamse kustgebieden hebben reeds bevel gekregen elders een onderkomen te zoeken, met het oog op het onder water zetten van hun land.

Hieruit blijkt wel, dat de Duitsers voornemens zijn een groot gedeelte van Nederland te laten onderlopen en elk stukje grond, dat voor de Geallieerden een mogelijkheid zou bieden om aan land te komen, onbruikbaar te maken. Door op deze manier de Geallieerden te beletten een houvast te krijgen in het Nederlandse gedeelte van de „Europese Vesting" van Hitler, doen de Duitsers precies het omgekeerde van wat de Nederlanders wilden doen om zich tegen het Duitse leger te verzetten. De Nederlandse bedoelingen waren van de Zuiderzee af een strook blank te zetten tot aan de Maas en de Waal en aldus het gedeelte van Nederland, waar de belangrijkste steden liggen, af te zonderen; maar de Duitsers maakten gebruik van verraad en sabotage en beletten aldus de Nederlandse legerleiding aan haar voornemen gevolg te geven.

Een groot gedeelte van Nederland heeft geen natuurlijke afwatering en hier hebben waterbouwkundigen een vernuftig stelsel van afwatering aangelegd, zodat, op uitzondering na van een klein heuvelachtig gedeelte, Nederland geheel afhangt van dit ingewikkeld en onderling nauw verbonden stelsel.

Deze afwatering moet steeds van zeer nabij geregeld worden om te beletten, dat de bevolking door overstromingen wordt geteisterd. Iedereen kan begrijpen hoe de minste verwaarlozing der contrôle tot een ramp moet leiden. In sommige Noord-Hollandse polders werken de boeren 4 tot 5 meter beneden zeepeil; indien de dijken vernield worden, zullen niet alleen de huizen door de vloed worden weggespoeld, maar ook de oogst zou geheel verloren gaan en dutzenden zouden met de dood bedreigd worden.

De geschiedenis van dit op het water gewonnen land is zeer lang en begint reeds in de dertiende eeuw, hoewel de mechanische pompen iets was, waarvan de Nederlandse voorvaderen nog niet van droomden. Zij omdijkten de polders en maakten afwateringskanalen met sluizen; wanneer het laag water was, liep het water van de polders af, terwijl bij hoog water de sluizen gesloten werden.

In de zestiende eeuw werd de schroefpomp uitgevonden en begon men de windmolens te bouwen, die zo specifiek voor het Nederlandse landschap zijn geworden. Door dit nieuwe afwateringsstelsel was het mogelijk geworden ook beneden het omliggende waterpeil te lozen; in aansluiting hiermede breidde het kanaalstelsel zich uit in Nederland op een zodanige wijze, dat men het gehele land kon doorreizen aan boord van trekschuiten, die dankbaar gebruik maakten van de kunstmatige waterwegen. Deze schepen lagen dikwijls zo hoog boven de weilanden, dat buitenlanders wel eens de indruk kregen, dat de Nederlandse zeilboten door de weilanden konden varen. Toen naderhand de stoomgemalen kwamen, werd het afwateringssysteem nog meer uitgebreid. Vele overstromingen hebben echter in Nederland plaats gehad; de laatste grote overstroming van in 1826 toen tienduizenden akkers land onderliepen. Zelfs Amsterdam werd door overstromingen bedreigd en het duurde o.a. 12 jaar om de Haarlemmermeer leeg te pompen.

Nu echter dreigen deze 45.000 akker poldergrond weer de bodem van het Haarlemmermeer te worden. Er zijn 2500 polders in Nederland, kleine en zeer uitgestrekte. Dit werk van eeuwen heeft van Nederland het land gemaakt zoals het voor de meeste buitenlanders populair was, met windmolens en tulpen en kanalen en een vreedzame bevolking, die de aan het water ontworstelde grond beminde. De vernieling van het Nederlandse afwateringssysteem betekent de vernieling van Nederland. De juiste plannen van de Duitsers zijn niet bekend, maar met enkele afdelingen soldaten, die op de critieke plaatsen verwoestingen aanrichten, is het mogelijk Nederland weer te maken tot het waterland, dat het eeuwen geleden was en de Geallieerde troepen zouden voor een enorme watermassa staan, waar Nederland eens was. Maar of de nazies ook in staat zullen zijn de wil te breken, die Nederland aan het water ontworsteld heeft, is een andere geschiedenis. De historie van Nederland zelf geeft er het antwoord op (Aneta).

VICE-CONSULAAT IN PARAMARIBO.

In Paramaribo wordt het eerste Chinese vice-consulaat gevestigd. Tot vice-consul is benoemd de Heer Si Tsjang Tsji, die binnenkort te Paramaribo verwacht wordt.

HENDRIK WILLEM VAN LOON OVERLEDEN.

Zaterdagmorgen overleed te Old Greenwich in Connecticut de Nederlands-Noordamerikaanse schrijver Hendrik Willem van Loon in de ouderdom van 62 jaar. Drie jaar geleden was hij reeds onderhevig aan een hartzwakte en een maand geleden werd hij door een beroerte getroffen, die hem bedlegerig maakte.

Hij was min of meer hersteld, maar mocht de stad nog niet verlaten; twee dagen voor zijn dood schreef hij nog een geïllustreerde brief waarin hij zichzelf afbeelde in bed, terwijl hij een Nederlands dagblad las. In deze brief schreef hij over de politieke toekomst van Nederland; hoewel Noordamerikaans staatsburger koesterde hij zeer warme gevoelens ten opzichte van zijn geboorteland; hij was o.m. stichter van het Koningin Wilhelminafonds, voorzitter van het Nederlandse War Relief Fund en adviseur van Knickerbocker Weekly. Door zijn toedoen kwam de Nederlandse uitzending van Radio-Boston tot stand, waarvoor hijzelf ook, onder de naam van Oom Henk sprak.

Van Loon was in Rotterdam geboren in 1882 en ging op 20-jarige leeftijd naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Gedurende vele jaren was hij correspondent voor verschillende Europese bladen en lector aan meer dan een Noordamerikaanse hogeschool. In 1937 werd hij officier in de Orde van Oranje Nassau en in 1942 ridder in de Orde van den Nederlandsen Leeuw. De dood verraste hem in zijn werk aan een autobiografie, die de titel draagt van „Report to Saint Peter" — Verslag aan den heiligen Petrus. Dinsdag heeft de begrafenis plaats.

VON SAHER ZAL SCHIP TE WATER LATEN.

Dr. Eduard A. D. von Saher, voorzitter van het „American-Netherlands War Bond Committee" heeft een uitnodiging ontvangen om het Libertyschip „Edward Bok" genoemd naar een uitgever uit Philadelphia van Nederlandse afkomst, van stapel te laten lopen. „De avontuurlijke geest, de energie en de vooruitstrevendheid, welke zo kenmerkend zijn voor den Nederlander, waren in Bok belichaamd en voerden hem naar het succes", aldus luidt de text, die door het Departement van Financiën van de Verenigde Staten van Noord-Amerika gewijd is aan deze toekomstige plechtigheid.

BEROERING IN WAGENINGEN.

Een kort geleden ontsnapte Nederlander vertelde te Londen hoe twee Nederlandse jongens van 14 en 15 jaar de Duitse bezetting te Wageningen op stelten zetten. De jongens waren gaan zwemmen in de buurt van Wageningen, toen opeens een storm losbrak en zij hun toevlucht moesten zoeken in het boothuis van de roeivereniging der Wageningse studenten. De jongens verveelden zich en om de tijd te doden bouwden zij uit de planken en roeiriemen een lijkbaar, waarop zij een strooien pop legden en een papier erbij, met het opschrift: Hier ligt het stoffelijk overschot van den Führer.

De volgende morgen kwam een N.S.B.-er in het boothuis en onmiddellijk verwittigde hij de Duitsers, die met overvalwagens kwamen en o.m. twee hoogleraren en vijftien studenten als gijzelaars gevangen namen. De twee jongens hebben daarop hun „misdaad" bekend en zijn naar de gevangenis van Zutphen gevoerd.

Toen kort daarna de distributiekaarten in Wageningen gestolen werden door patriotten, ontstond nieuwe beroering. De mensen sliepen met hun rugzakken naast zich om, zodra 's nachts gebeld zou worden de vlucht te nemen. Niettemin wisten de Duitsers dertig personen aan te houden en naar Vught of Amersfoort te brengen. Grotendeels waren dit studenten en 2 ervan stierven binnen enkele weken. Toen de vaders der slachtoffers langs een omweg het overlijden van hun kinderen vernamen, begaven zij zich naar Vught, waar hun bij navraag met een schamper lachje werd geantwoord: Denkt u, dat wij de lijken in een ijskast bewaren?

Van de 900 Wageningse studenten zijn er slechts 60, die de zg. gehoorzaamheidsverklaring ondertekenden. Toen de groene politie er met overvalwagens op uit trok om de studenten gevangen te nemen, die niet ondertekend hadden, waren de meesten verdwenen. Slechts 41 werden gevangen genomen, de rest was ondergedoken.

ELF ROTTERDAMMERS.

Elf Rotterdammers zijn voor de rechtbank gedaagd wegens sabotage en communistische activiteiten. Zij hadden anti-Duitse pamfletten verspreid. Drie van de gedaagden konden wegens ziekte niet verschijnen en de zaak is dan ook uitgesteld, teneinde eerst de afwezigen te ondervragen.

De acht, die reeds verschenen voor de *politie-rechtbank zijn: Isaak Ruppert, 20 jaar, kantoorbediende; Jacobus Marinus Struik 37 jaar; Gerrit Josef Roukens 35 jaar schilder; Johannes Gerrit Troost 27 jaar, arbeider; Abraham de Kriek 40 jaar, chauffeur; Jacobus Groen 26 jaar, smid; Petrus Gerardus Snelleman 49 jaar; Willem Jorritsma,* student.

„OP DEZE WIJZE VERSLAAN WIJ DE RUSSEN"

De volgende brief werd in het geheim door den Duitsers naar Nederland gezonden en is in het sluikblad „Je maintiendrai" overgenomen: „Wij overwinnen de Russen terugtrekkend en zij volgen ons in een wilde paniek. Wij lokken de Russen en hun leiders Stalin naar Berlijn en bereiden hun een onaangename verrassing voor, want zij zullen daar bemerken, dat Berlijn niet meer bestaat.

Op deze wijze verslaan wij de Russen . . ."

DE VERLIEZEN DER BOEREN.

De Nederlandse boeren lijden grote verliezen doordat zij tussen de inflatie prijzen en de gedwongen Duitse topprijzen gekneld raken. De door de Duitsers gecontroleerde provinciebladen schrijven dat de boeren slechts 350 gulden voor een koe betaald krijgen, terwijl zij van hun kant 2500 gulden dienen te betalen om een koe te kopen. De arbeidsprijs in het boerenbedrijf is enorm gestegen en paarden zijn practisch niet meer te koop.

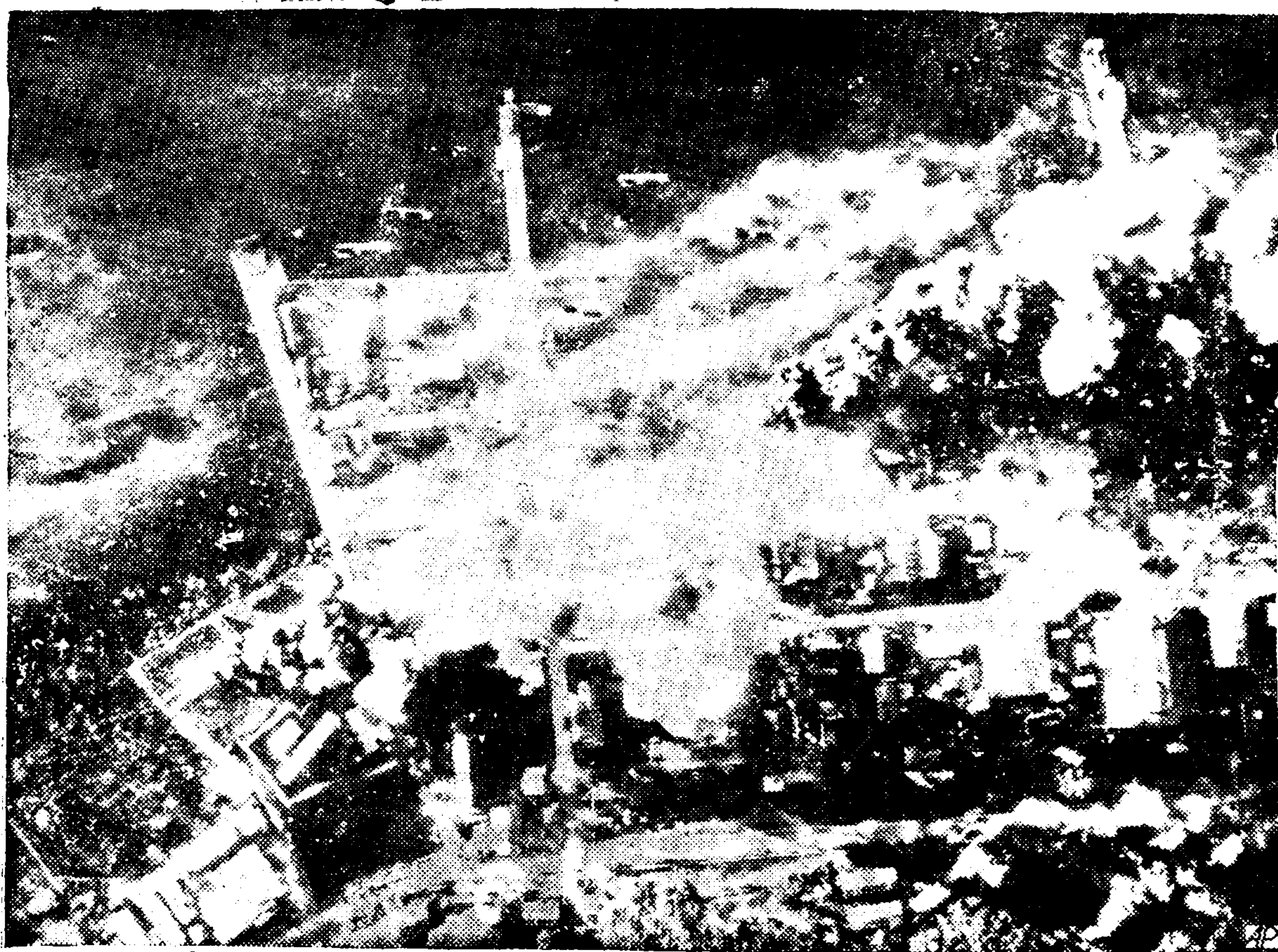
En der bladen schrijft: „De boer, die zijn eigen weg gaat en geen rekening houdt met de regelmatige voedselbevoorrading kan niet verontschuldigd worden, maar het is wel te begrijpen. En al brengen zij hun goederen naar de zwarte markt, dan zijn hun prijzen toch niet altijd even zwart.

HET AAN DE JODEN ONSTOLEN GOED.

Het door de Duitsers aan de Joden ontstolen is zo omvanglijk, dat 5 6 8 schepen van 1 00 tot 1100 ton nodig waren om het naar Duitsland over te brengen. Een Amsterdamse firma, die een gedeelte van het transport moest verzorgen, verschafte hoderden verhuiswagens, die uit allerlei steden werden gerequireerd.

DE TAAK VAN DE LANDWACHT.

De N S B- ers znij er na drie maanden in geslaagd het voorbereidend werk tot de oprichting van een Landwacht te beëindigen. Volgens de N S B- bladen zal de Landwacht Nederland uit twee verschillende groepen bestaan: een van beroeps-militairen en een hulpdorp, waarvan de leden alleen in hun vrijen tijd dienst doen. Doel is het beschermer van het „ orde- lievede deel der bevolking" tegen saboteurs, politie-

Noordamerikaanse aanval op de Japanse basis op het eiland Dublon in de Truk-groep van de Carolinen.

CURAÇAO

ZUSTER NICOMEDA †.

Gisteren is op Welgelegen in de ouderdom van 81 jaar in den Heer ontslapen de Eerwaarde Zuster Nicomeda Cornelia Catharina Toethuizen. Zij was geboren in Heusden 14 November 1862, geprofest 4 October 1887 en 21 Juni 1890 kwam zij op Curaçao waar zij vol ijver haar werkzaamheid begon. Zij was als onderwijzeres werkzaam op Aruba, Bonaire en op verschillende knoeken ter plaatse. Alhoewel zij blind en doof was, klaagde zij nooit. Dat zij ruste in vrede.

KONINGIN SEINT MEDINA.

De Venezolaanse President, Medina, heeft een telegram ontvangen van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina om hem te bedanken voor de hartelijke ontvangst van Prinses Juliana en hem in te lichten, dat hem het Grootkruis van den Nederlandsen Leeuw is toegekend. De Koningin seinde o.m.:

„Mijn diepe erkentelijkheid voor de bewijzen van vriendschap, hoffelijkheid en gastvrijheid aan Juliana betoond. **Het bezoek liet niet na de reeds uitstekende betrekkingen tussen onze landen te versterken."**

De President, die onder voorbehoud van de Constitutionele goedkeuring de onderscheiding aanvaardde, gaf in zijn antwoord te kennen overtuigd te zijn, dat het bezoek van Prinses Juliana zeer veel bijgedragen had aan de versterking van de traditionele banden van wederzijdse vriendschap en het onderling vertrouwen der beide landen.

BUSSEN MET BORDJES.

Dezer dagen kon men bemerken, dat de meeste busjes verrijkt werden met een bordje, waarop het traject wordt aangegeven, dat zij berijden. Deze reuze verbetering werd reeds lang geleden verordend, doch nu werd door de verkeersafdeling de toepassing geëist. Een 80- tot 90-tal busjes vallen onder deze regeling. Deze bussen worden van banden voorzien en aanvaarden als verplichting, dat zij op een bepaald traject rijden en een vast tarief hebben. Bij de selectie, die door de verkeerspolitie gehouden werd, werd vooral ook rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden der chauffeurs.

omstandigheden der chauffeurs.

Door deze regeling werd het mogelijk gemaakt alle plaatsen van het eiland te bereiken. De bordjes, een kleinigheid, zijn voor het publiek van groot nut.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C. Uitslagen Voetbal: Bekerwedstrijd Mundo Nobo Staco — Sithoc 0—0.

Rifterrein: Excelsior — Staco 0—1.

Honkbal: Op het Stadion: Puerto Rico — Quisqueya 10—4.

Juicio-terrein: Vitesse C — Dosko C 0—3.

ERNSTIG ONGELUK.

Te hard gereden.

Gistermorgen om ongeveer 9 uur reed auto 2375 C met een snelle vaart van de Berg Altena in de richting Saliña. In de bocht verloor de bestuurder de macht over het stuur, vloog tegen het trottoir op, vervolgens tegen een afrastering, die op vrij grote afstand vermeld werd en botste ten slotte tegen perceel No. 15, dat 25 cm verzet werd. Het resultaat van deze botsing was, dat de auto in een onherstelbaar wrak veranderde, dat de bestuurder met een hersenschudding naar het Sint Elisabethshospitaal vervoerd werd en dat het perceel belangrijk beschadigd werd en practisch het grootste gedeelte van alle glaswaar in gruizelementen viel.

De verkeerspolitie was zeer actief, spoedig ter plaatse en verleende de eerste hulp aan het slachtoffer. Voor een definitieve vaststelling van de oorzaak is de zaak in onderzoek.

PAARDEN RENNEN.

De paardenwedstrijd trok een grote belangstelling. Vanzelf sprekend wekte het rennen het meeste enthousiasme onder de toeschouwers, doch het schoonrijden was niet minder interessant, daar zeer sterke mededingers in het veld kwamen en vele kenners en liefhebbers van schoonrijden met critisch oog toekeken. Het was een uiterst geslaagde sportmiddag.

De uitslagen zijn als volgt:

Rennen (2 banen):

1. Johan Smeins: Jalisco.
2. Ramon Smeins: Jimmy.
3. Edmundo Vos: Mikkie.

Schoonrijden:

1. José Pinedo: Benno.
2. Edmundo de Windt: Tommy.
3. Julio Noor: Tomahawk.

Rennen (3 banen) extra prijs uitgeloofd door den heer J. Bernabela.

Ramon Smeins: Jimmy.

LAATSTE NIEUWS.

— **Mountbattens** communiqué meldt, dat de Geallieerde troepen in Birma gisteren een krachtige Japanse positie in het gebied van Razabil hebben bezet na twee dagen lang toenemende druk te hebben geoefend.

— **Stillwells** communiqué zegt, dat de Chinese troepen aan het front in Noord-Birma 3 kilometer gevorderd zijn binnen 24 uur woest terrein.

— **Het Geallieerde** geschut is zeer actief op het strandhoofd ten Zuiden van Rome. Hier en daar kwamen de patrouilles in botsing, maar het weer beperkte zowel de verrichtingen te land als in de lucht.

— **Geallieerde** vliegtuigen **vlogen** hedenmorgen in de richting van Frankrijk.

— **Het Duitse** communiqué zegt, dat Britse bommenwerpers en torpedovliegtuigen het Duitse stoomschip „Kirissi" in de Spaanse territoriale wateren hebben aangevallen en het schip in brand hebben gezet.

— **Cairo** meldt, dat Geallieerde vliegtuigen zes Duitse troepenschepen voor Zara in grond hebben geboord. Men zeide niet of het Zara aan de Italiaanse of de Joegoslavische kust was.

— **Uit betrouwbare** bron verneemt men in Londen, dat twee Duitse Bevelhebbers aan het Russische front: Veldmaarschalk Guenther von Luge (Centrale front) en Generaal Georg von Kuechler (Noordelijk front) van hun post ontheven zijn en vervangen zijn door nazie-commandanten. Von Luge en Kuechler behoorden tot de Junker-klasse.

— **De Engels-Noordamerikaanse** Caraïbische Commissie zal van 21 tot 31 Maart bijeenkomen te Bridgetown (Barbados). Men zal een economisch reconstructie-program bespreken. De Noordamerikaanse commissie zal onder leiding staan van Charles W. Taussig. Gouverneur Tugwell van Puerto Rico zal er ook zijn. **Verder** twee afgevaardigden van Puerto Rico, de Virgen-eilanden, **Jamaica, Barbados, Trinidad, Brits Guyana, Brits Honduras, de Windward-eilanden, de Leeward-eilanden en de Bahamas.**

Cadetten van de Poolse luchtmacht zijn echte soldaten na anderhalf jaar van militaire oefening in het Midden-Oosten. Toch zijn het ook betreurens waardige kinderen, die slechts de lelijk kate zijde van het leven kennen. Op hen rust de toekomst van Polen; te beoordelen naar hun gezichten is die toekomst helder.

Onrustbarende achteruitgang van de gezondheidstoestand.

Het weerstandsvermogen neemt af

Tuberculose het grootste gevaar

Een der meest verontrustende verschijnselen in het bezette Nederland is het voortdurende achteruitgang van de gezondheidstoestand der bevolking.

Moet dit enerzijds toegeschreven worden aan de algemene chaos, welke onder de „leiding" van de Duitse overheid en haar Nederlandse Nazie-aanhang tot op schier elk gebied van het maatschappelijk leven is doorgedrongen, andererzijds heeft de verregaande roof van levensmiddelen door de bezetters hieraan eveneens schuld.

Vóór de oorlog stond Nederland op het gebied van gezondheidszorg en wat betreft de gezondheidstoestand van zijn bevolking, bovenaan, hetgeen tot uiting kwam in de belangrijke toeneming der bevolking gedurende de laatste honderd jaar, en wel van ongeveer 2½ millioen omstreeks 1830 tot bijna 9 millioen in 1941. Dat Nederland een „gezond" land was, kon bijna een spreekwoordelijk feit worden genoemd.

Des te tragischer doet het daarom aan uit de berichten welke uit het Vaderland de buitenwereld bereiken te moeten opmaken, hoe het met deze gezondheidstoestand steeds meer de verkeerde weg opgaat en hoe Nederland een steeds vruchtbaarder terrein wordt voor de ontwikkeling van tuberculose, kinderverlamming, bacillaire dysenterie, typhus, roodvonk en diphtherie.

In het „Algemeen Handesblad" van 15 September 1943 verscheen een lijst van het aantal patiënten dat gedurende de week van 29 Augustus tot 4 September 1943 aan deze ziekten leed.

De volgende, welsprekende cijfers werden genoemd:

Bacillaire dysenterie	682
Typhus	24
Roodvonk	441
Diphtherie	849
Kinderverlamming	124

Dysenterie en kinderverlamming komen blijkens dit lijstje onrustbarend veel voor. Vooral in Overijsel ontwikkelde zich een bedenkelijke dysenterie epidemie; hier alleen reeds deden zich niet minder dan 538 van de 682 gevallen voor.

De gevaarlijkste ziekte in Nederland is de tuberculose, waaromtrent echter geen betrouwbare cijfers bekend zijn, aangezien nu vele artsen geen officiële practijk meer oefenen, de gepubliceerde cijfers slechts een gedeelte der gevallen zouden dekken, en deze ziekte zeer vaak in stilte wordt geleden.

Afnemend weerstandsvermogen.

Een verklaring welke aan duidelijkheid en betrouwbaarheid niets te wensen overlaat, komt van Nationaal Socialistische zijde.

In een rapport, dat op 13 September 1943 in de „Telegraaf' werd gepubliceerd, is toegegeven, dat „het weerstandsvermogen van het Nederlandse volk algemeen aan het afnemen is en dat besmettelijke ziekten en vooral de tuberculose sterk om zich heengrijpen".

Aan Duitse soldaten te Amsterdam werd het onlangs zelfs verboden publieke gelegenheden als café's en bioscopen te bezoeken, als gevolg van de vrees der bezettingsautoriteiten dat zij daar besmet zouden worden met kinderverlamming of diphterie!

In de ziekenhuizen is veelal geen plaats meer voor de patiënten.

In Amsterdam wachtten kortgeleden 3000 patiënten op toelating in Haarlem 300. Ook dit werd door Dr. Goette „toegegeven".

Toeneming der t.b.c.

Op 31 Augustus verscheen in het „Algemeen Handelsblad" een bespreking van het jaarverslag van de Vereniging ter bestrijding van tuberculose, afdeling Hilversum. In dit rapport werd de toeneming van t.b.c. in de gemeente Hilversum behandeld. Hieruit blijkt dat, tengevolge van plaatsgebrek in ziekenhuizen en sanatoria, een groot aantal patiënten thuis verpleegd moet worden tot een te laat stadium, hetgeen zeer ongelukkige gevolgen heeft.

Voorts is de geldelijke toestand van de Vereniging zeer onbevredigend, doordat alle publieke collectes verboden zijn. De geldnood werd echter in 1943 enigzins gelenigd daar de burgemeester van Hilversum een bijdrage van 6000 gulden ter beschikking der Vereniging stelde.

Onder auspiciën der Vereniging werden in Januari 1943 624 Hilversumse gezinnen geregeld bezocht. Sindsdien is het werk steeds toegenomen. Kortgeleden werden bijvoorbeeld 882 personen onderzocht, waarvan 120 aan acute longtuberculose en ongeveer tweemaal dat aantal aan latente tuberculose leden.

Ondervoeding speelt uiteraard een grote rol in deze materie. Waar het algemene weerstandsvermogen afneemt, krijgen besmettelijke ziekten hun kans.

Het is een treurig beeld hetwelk Nederland (en niet slechts Nederland, doch geheel bezet Europa) onder de supervisie van het „Herren"-volk te zien geeft.

In de hierboven weergegeven cijfers en feiten weerspiegelt zich een tragedie waarvan de gevolgen alleen met veel moeite en zorg te herstellen zullen zijn.

Overlevenden van het Duitse slagschip „Scharnhorst", dat door de Britten in de grond werd geboord, worden in Engeland aan land gebracht.

Dit plaatje geeft een beeld van het Noordamerikaanse offensief in de Stille Oceaan. Verschillende atollen in de Marshall-groep zijn reeds genomen, waaronder Eniwetok. Japanse convooien werden ten Noorden van Kavieng vernield. En Truk werd bestookt. De gebroken lijn is de grens van het gebied, waarin de Japanners nog verschillende bases hebben en dus enige overheersing.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Connectie gezocht door de volgende firma's:

1. **Fanacal Soc. de Resp. Ltda.** — Calle Sarmiento 770 Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: dames- heren- en kinderschoenen.

2. **Rodson Argentina Ltda.** — Av. R. S. Peña 825 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: levensmiddelen en dranken, chemicaliën, textiel, gelooid leer, leren artikelen, glaswerk, accumulatoren, etc. etc.

3. **„Laimex" La Importadora Exportadora** — Calle Nepper 1259 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: armbanden, wollenstoffen, studie- en andere boeken, gecondenseerde melk, honing, boter, etc. leren koffers, garens, speelgoederen, diverse soorten wijn likeur, etc. etc.

4. **Marcos Bilevich** — Boyacá 428 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: servetten en luiers, etc. etc.

5. Marcos Jankelevich — Victoria 978 — Buenos Aires — Argentinië, exporteurs van: imitatie juwelen, portemonnaie's, garens, boeken etc., etc.

6. **H. Federic** — Defensa 320 — Buenos Aires — Argentinië, exporteurs van: automatisch sluitende. geëmailleerde of vergulde sloten e.a. soorten.

7. **Frascara & Cia** — Corriente 3869 — Buenos Aires — Argentina, Exporteurs van: Argentijnse industriële producten.

8. **Federico Eckmann** — Reconquista 331 — Buenos Aires — Argentina, zoekt een handelsvertegenwoordiger.

9. **Compañia Exportadora de Buenos Aires** — Calle Florida 229 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van textielwaren, baby artikelen, schoenen, parfumerieën, toiletbenodigdheden, voedingsstoffen, gedroogde vruchten, wijnen, papieren films voor photografie-toestellen, boeken en tijdschriften, muziekplaten, en talrijke andere artikelen.

10. **Desyemal Soc. Resp. Ltda.** — Calle Estrada 256 — San Martin Prov. Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: gedeshidrateerde eieren en dooiers, albumina in poedervorm en dooiers in natuurlijke staat.

11. **J. Lackmann e Hijo** — Calle Florida 229 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: groenten- en vleesconserven, leer, schoenen, textielwaren, etc. etc.

12. **Karié Soc. Resp. Ltda.** — Casilla de Correo 454 — Buenos Aires — Argentina, exporteurs van: zoolleer, sanitaire benodigdheden, tabak etc. etc.

13. **M. Pitchon** — Aramburu No. 368 — Piso 2o. — Havana — Cuba, agent in alle soorten artikelen vervaardigd van kokodillen-leer en van diverse Cubaanse houtsoorten.

Bij de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd bestaan er geen bezwaren tegen het aanknopen en tot nader order voortzetten van handelsrelaties met bovenstaande firma's. Goederen afkomstig uit bezet- of vijandelijk gebied mogen vanzelfsprekend niet ge- of verkocht worden van of aan vorenvermelde firma's.

Al deze aanbiedingen liggen op het kantoor der Kamer voor belangstellenden ter inzage.

Belangstellenden worden beleefd verzocht zich rechtstreeks in verbinding te willen stellen met bovenstaande firma's. Verdere inlichtingen zullen desgewenst gaarne door den Secretaris der Kamer worden verstrekt.

Overlevenden van Duitse duikboten, die tot zinken gebracht werden, komen in Groot Britannië aan als krijgs gevangenen.

Journalistiek Leven in Curaçao.

9.

1909.

92. **El Pregonero.** Redacteur Joseph Camilo Palm. Papiaments. Verscheen aanvankelijk iedere dag, maar werd reeds heel spoedig na het verschijnen een weekblad. Palm redigeerde ook nrs. 31, 93, 99 en 102.

1910.

93. **El Sol.** Redacteur Joseph Camilo Palm. Papiaments. Eerst dagblad, later weekblad. Vooral plaatselijke berichten en gedichten. Andere pogingen van Palm nrs. 31, 92, 99 en 102.

94. **El Racionalista;** redacteur Dr. Martin R. Requena.

1911.

95. **Cardos y Lirios.** Uitgevers en redacteuren Gebrs. Jonckheer (ook nrs. 75, 78, 97, 98 en 101). Spaans. Was gericht tegen het bestuur, in het bijzonder Gouverneur Nuyens. Het blad werd later door het Gouvernement verboden.

96. **Caraçao.** Redacteur Luis Perez Bustamante (nogal bedaard, stond ook niet zo vijandig tegen de R.K. Kerk).

97. **Argus.** Uitgevers en redacteuren Gebroeders Jonckheer. Nederlands. Dit blad was in het Nederlands, evenals hun Koerier (nr. 98). Een Spaans blad van dezelfde redacteuren was Cardos y Lirios (nr. 95).

1912.

98. **De Curaçaosche Koerier.** Uitgevers en redacteuren Gebroeders Jonckheer. (Ook nrs. 75, 78, 95, 97 en 101.)

99. **El Tiempo.** Redacteur Joseph Camilo Palm. Papiament. (Ook nrs. 31, 92, 93 en 102.) Volgens Palm niet dezelfde als nr. 89.

100. **Ala Blanca.** Uitgever Apostolisch Vicariaat. Sedert 1 Mei 1912 Veertiendaagse kindercourant in het Papiament. Sedert 1919 in het Papiament en in het Nederlands. Hield op te bestaan in November 1929, bij de ziekte van den redacteur Pater Ambr. P. Euwens O.P. Intussen was opgericht „Houw en Trouw", een maandelijks Nederlands kinderblad (nr. 117). Ala Blanca herleefde korte tijd in1939 (nr. 147).

1913.

101. **La Cruz,** courant religioso Uitgevers Gebr. Jonckheer (nrs. 75, 78, 95, 97, 98). Eerste nummer 2 Februari 1913.

102. **El Andariego.** Redacteur Joseph Camilo Palm. Papiament. Deze Palm had het al geprobeerd in 1886 met La Ilustracion, in 1907 met El Pregonero (als dagblad!), in 1910 met El Sol (ook als dagblad) en in 1912 met El Tiempo. Hoewel Paters Euwens en Hulsman dit blad aan Palm toeschrijven zeide Palm zich het blad niet te herinneren! Eerste nummer 5 November 1913. Was op tabloïde formaat en slechts aan één zijde bedrukt.

1916.

103. **Voz di Pueblo — De Volksstem.** Weekblad in het Nederlands, Spaans en Papiament. Directeur Douwe Zalm. Redacteur Jorge Bartolomeo Suarez († 1939).

Opgericht 10 Mei 1916. Berucht anti-katholiek blad. Werd veroordeeld door Mgr. Vuylsteke, waarna net opgehield te bestaan. Jorge B. Suarez stichtte in 1928 La Prensa (113). (Soms werd ‚Pueblo' ook ‚Poeeblo' gespeld.)

1918.

104. **Cinematografia.** Revista de arte y cinematografia, organo del Cine Guillermina". Director y redactor Empresa „cine Guillermina". Het eerste nummer verscheen Zondag 13 October 1918. Heeft maar zeer kort bestaan evenals de cine.

1919.

105. **Bulletin of Wireless Messages.** Taken up by the receptive Station Daniel. High power plant, situated in the 4th district of the Island Curaçao. Daily and direct communication with Europe. Uitgever A. Bethencourt e Hijos. Bestond slechts van Februari tot Mei 1922 (volgens Pater Euwens in de Amigoe van 24 Juni 1922). W. M. Hoyer in La Prensa van 9 April 1934 zegt evenwel, dat het in 1923 werd uitgegeven door Arto L. Henriquez.

1921.

106. **La Mañana,** driemaal per week, Het eerste nummer verscheen 4 Augustus 1921. Was gericht tegen de Voz di Pueblo (nr. 103). Aanvankelijk heette het „Absolutamente Imparcial". Directeur Julio A. Morera Colon; redacteur Hateuy Linares S. (zie ook nr. 107). Toen Colon tegen het anti-katholieke blad Voz di Pueblo schreef, werd zijn blad niet meer bij Bethencourt gedrukt (vele anti-katholieke blaadjes aldaar). Hij kwam toen bij de Drukkerij van het Vicariaat en noemde zijn blad „Bisemanario Católico, defensor del Pueblo". Colons zetter liet hem toen in de steek en begon „La Verdad" (nr. 107). Voz en Verdad maakten toen gemene zaak tegen La Mañana. De afgevallen priester Balaguer (nr. 109) klaagde Colon aan, omdat Colon inderdaad zeer fel te keer ging. Colon werd tot 100 gld. boete veroordeeld. In 1922 werd Colon bij de bootwerkersstaking van Curaçao verwijderd. Zijn blad werd toen gestaakt.

107. **La Verdad.** Redacteur Hatuey Linares S. (nr. 106). Tweewekelijkse uitgave in het Spaans. Hield op te bestaan in Juni 1922.

1922.

108. **Minerva.** „Revista illustrada literaria y de actualidades". Uitgever Alfredo Pita. Eerste nummer is van 20 Mei 1922.

109. **Lux.** Semanario Masonico. Redacteur P. Balaguer, Spaans Capucijn, uit Barcelona, die in Venezuela afgevallen was (later weer terecht gekomen; La Cruz van 7 September 1932 bevat een brief van Balaguer aan Mgr. P. I. Verriet O.P., gedateerd uit Barcelona waarin Balaguer zijn terugkeer tot de Kerk mededeelt). Opgericht Januari 1922, eindigde in April 1922. Niet te verwarren met het katholieke „Lux" (nr. 168).

110. **LA UNION,** weekblad; orgaan van de R.K. Volksbond. Na een voorloper onder leiding van Antoine Pijpers, kwam in Juni 1921 door toedoen van Pater P. I. Verriet O.P. en John H. Sprockel de reorganisatie van de R.K. Volksbond tot stand. Hoewel het plan tot uitgifte van een eigen orgaan bestond, was de bootwerkersstaking van Juni 1922 de onmiddellijke aanleiding. Het blad bevat stukken in het Papiament en Nederlands. Redacteur waren: Pater P. I. Verriet O.P. 1922 — April 1931; Pater Reginaldus Dellaert O.P. April 1931 — April 1933; Costan Casiano April 1933 — heden. Het blad wil de leden van de Bond a) op de hoogte brengen van zijn werkzaamheden en die der vakbonden (San Telmo voor bootwerkers; San Cristobal voor chauffeurs; Sceom voor winkel- en kantoorbedienden; Don Bosco voor onderwijzers), b) aansporen tot het lezen van de eigen volkstaal, c) in de gelegenheid stellen hun belangen en grieven kenbaar te maken. Eerste nummer 26 October 1922. (Paulus-drukkerij

1923.

111. **La Esperanza,** uitgever-redacteur Emilio Lopez Henriquez (nrs. 127 en 113). Weekblad in het Spaans. Bestond één jaar. Eerste nummer 17 Februari 1923; tabloïde formaat.

Wordt vervolgd.